

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหาร
และแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

เรือเอกหญิง ชุติมา พรหมเมศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เรือเอกหญิง ชุติมา พรหมเมศ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
ของวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา กรเพชรปณี) อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(แพทย์หญิงกาญจนา พิทักษ์วัฒนานนท์) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุพิมพ์ ศรีพิมพ์วรสกุล) ประธาน

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา กรเพชรปณี) กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ) กรรมการ

.....
(แพทย์หญิงกาญจนา พิทักษ์วัฒนานนท์) กรรมการ

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญาอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
ของวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา กรเพชรปณี) วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและ

วันที่ 21 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา กรเพชรปานิ และแพทย์หญิง กาญจนา พัทธกิจพัฒนานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งกรุณาชี้แนวทางในการศึกษาค้นคว้า ทำให้ผู้วิจัย ได้รับความรู้และประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เพื่อให้เค้าโครงวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ จำเป็นต้องผ่านการตรวจสอบจาก คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ และสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการทำวิจัย คือ เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จึงขอกราบ ขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

การที่จะมาถึงจุดนี้ ผู้วิจัยได้รับการประสิทธิประสาทวิชาความรู้จากคณาจารย์ทุกท่าน ทำให้มีความรู้ และความสามารถทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร. พูลพงศ์ สุขสว่าง ที่ช่วยแนะนำแก้ไขในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์นี้ ได้รับความร่วมมือ จากอาจารย์และท่านผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านให้ความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถาม จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกคนที่คอยให้กำลังใจและ ช่วยผู้วิจัยจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เรือเอกหญิง ชุตินา พรหมเมศ

48923912: สาขาวิชา: การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา; วท.ม.(การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา)

คำสำคัญ: พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลให้อาหารเด็ก/โรคอ้วนของเด็ก/การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน/การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุ

ชุดิมา พรหมเมศ: การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา (A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS OF PARENTAL BEHAVIOR REGARDING CHILD FEEDING AND OBESITY PRONENESS QUESTIONNAIRE IN ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุชาดา กรเพชรปณี, Ph.D., ภาณุจนา พิทักษ์วัฒนานนท์, M.D.

142 หน้า. ปี พ.ศ.2554

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล ระหว่างโรงเรียนต่างสังกัด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำนวน 800 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของเด็ก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และใช้โปรแกรม LISREL 8.54 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุ

ผลการวิจัยหลักปรากฏว่า

1. แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการดูแลเรื่องการรับประทานอาหารของเด็ก การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของตนเอง การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก ความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก การควบคุมเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก การบังคับเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก และการเฝ้าสังเกตการรับประทานอาหารของเด็ก

2. โมเดลพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของเด็กมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 4.02 ที่องศาอิสระเท่ากับ 7 ค่า p เท่ากับ .78 ค่า GFI เท่ากับ 1.00 ค่า AGFI เท่ากับ .99 ค่า CFI เท่ากับ 1.00 ค่า SRMR เท่ากับ .01 และค่า RMSEA เท่ากับ .00

3. โมเดลไม่มีความแปรเปลี่ยนระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

48923912: MAJOR: RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE; M.Sc.
(RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE)

KEYWORDS: PARENTAL BEHAVIOR REGARDING CHILD FEEDING / OBESITY/
CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS/MULTIPLE SAMPLE ANALYSIS

CHUTIMA PROMMET: A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS OF PARENTAL
BEHAVIOR REGARDING CHILD FEEDING AND OBESITY PRONENESS QUESTIONNAIRE
IN ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS. ADVISORY COMMITTEES: SUCHADA
KORNPETPANEE, Ph.D., KANCHANA PITUKVATTANANIN, M.D. 142 P. 2011.

The objectives of this research were to (1) conduct a confirmatory factor analysis of the Child Feeding Questionnaire, an instrument with items related to parental behavior regarding child feeding and obesity proneness; (2), to validate a behavioral model using empirical data; and (3), to test the consistency of the model across selected elementary schools under the jurisdiction of the Office of the Chonburi 1 Education Region. A sample of 800 parents participated in the study.

The major findings were as follows:

1. Parental behavior regarding child feeding and obesity proneness consisted of seven factors: perceived responsibility, parent perceived weight, perceived child weight, parental concern about child weight, diet restrictions, pressure to eat, and monitoring
2. The model of parental behavior regarding child feeding and obesity proneness was found to accord with empirical data. Chi-square goodness of fit test value was 4.02 with 7 degrees of freedom, $p = .78$, GFI = 1.00, AGFI = .99, CFI = 1.00, SRMR = .01 and RMSEA = .00
3. The model of parental behavior regarding child feeding and obesity proneness did not vary among the schools involved in the study.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับโรคอ้วน.....	10
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ และเจตคติ.....	23
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
ตอนที่ 4 เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....	33
ตอนที่ 5 เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุ.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
ขั้นตอนการสังเคราะห์องค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครอง	
เกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของเด็ก.....	48
ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	49
ขั้นตอนการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุ.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5 สรุปและอภิปรายผล.....	75
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผลการวิจัย.....	79
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	83
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก แบบสอบถามพฤติกรรมพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแล ให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา....	90
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	98
ภาคผนวก ค ค่าการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความตรงเชิงเนื้อหา...	100
ภาคผนวก ง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	103
ภาคผนวก จ สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เครื่องมือเพื่อการวิจัย สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย และสำเนาหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	106
ภาคผนวก ฉ คำสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้จากองค์ประกอบแบบสอบถาม พฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้ม การเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา (กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 800 คน, กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 400 คน, กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษากลาง จำนวน 400 คน).....	110

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของ ผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	123
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของ ผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาระหว่างกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.....	133
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	142

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงการแบ่งระดับความอ้วนตามค่าดัชนีมวลกาย (องค์การอนามัยโลก).....	11
2 แสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเพศชาย.....	12
3 แสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเพศหญิง.....	13
4 ค่าดัชนีมวลกายมาตรฐาน (เปอร์เซนไทล์ที่ 85 และเปอร์เซนไทล์ที่ 95) จำแนกตามเพศและอายุ.....	14
5 คุณสมบัติของการประมาณค่าพารามิเตอร์ 5 วิธี.....	41
6 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายชื่อโรงเรียน และระดับชั้นเรียน.....	52
7 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	62
8 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง.....	63
9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น.....	66
10 ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุขององค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ระหว่างกลุ่ม โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.....	70
11 ค่าการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความตรงเชิงเนื้อหา.....	101
12 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	104
13 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้จากองค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา (กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 800 คน).....	111
14 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้จากองค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา (กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 400 คน).....	114

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

15	ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้จากองค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถาม พฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา (กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 400 คน).....	118
----	---	-----

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	6
2 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	34
3 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	67
4 โมเดลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุขององค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	71
5 โมเดลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุขององค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.....	72